

Kindercentra Midden Nederland
Kind & Co

Pedagogisch werkplan

PG Bubbels

Januari 2024

Inleiding

Dit is het Pedagogisch werkplan voor Peutergroep Bubbels van het label Kind & Co. Dit Pedagogisch werkplan vormt samen met het Algemeen Pedagogisch Beleidsplan van Kind & Co Ludens één geheel en is bestemd als leidraad voor ons als medewerkers van PG Bubbels. In dit Pedagogisch werkplan is te lezen hoe wij onze pedagogische visie vertalen naar de dagelijkse praktijk.

Het label Kind & Co Ludens werkt volgens een kwaliteitszorgsysteem, dat gebaseerd is op de PDCA cyclus. Dit houdt in dat wij kwaliteit zien als een continu proces. We werken aan de hand van afspraken, die vastgesteld zijn in werkwijzen en procedures. Ons beleid en werkwijzen zijn opgenomen in het kwaliteitshandboek en ondersteunen de pedagogisch medewerkers bij het dagelijks handelen. Jaarlijks wordt middels interne audit, onderzocht of onze werkwijzen en afspraken in de praktijk doeltreffend zijn. Daarbij zijn we tevens alert op mogelijke verbeteringen.

Onze locaties worden jaarlijks geïnspecteerd door de GGD. De uitkomsten van een inspectie worden besproken met de pedagogisch medewerkers en de oudercommissie van de locatie. Het inspectierapport is te vinden op onze eigen websitepagina.

Het Pedagogisch werkplan, het Veiligheids- en Gezondheidsbeleid, wijzigingen hierin en de invulling van het Vierogenprincipe op de locatie, worden jaarlijks besproken met de oudercommissie. Het Pedagogisch werkplan wordt minimaal 1 x per 2 jaar bijgesteld en ter advisering voorgelegd aan de oudercommissie.

Mocht je nog informatie missen, dan kun je hier natuurlijk altijd naar vragen bij de pedagogisch medewerker, senior of clustermanager. Ook is op onze website www.kindencoludens.nl veel algemene en aanvullende informatie terug te vinden.

Veel leesplezier gewenst!

Team Peutergroep Bubbels

Januari 2024

Inhoudsopgave

Onze pedagogische visie in de dagelijkse praktijk	3
Uk & Puk, Piramide, Startblokken, Peuterplein	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Voorschoolse Educatie (VE).....	4
Op de peutergroep	9
Onze ochtend- en middagindeling	9
Eten en drinken.....	9
Vieren van verjaardagen, feestdagen, rituelen.....	9
Zelfstandigheid bevorderen	10
Afspraken, regels en omgangsvormen	10
Activiteiten, vrij spelen en de kring	11
Oudercontact	13
Kennismaken en wennen	13
Dagelijkse overdrachten.....	13
Observeren, volgen en oudergesprekken	14
Als er zorgen zijn.....	14
Mentorschap	14
Ouderavonden	14
Overdracht aan basisschool en buitenschoolse opvang	14
Onze accommodatie	15
Foto's van locatie.....	15
stamgroepen.....	16
Afwezigheid vaste pedagogisch medewerkers.....	17
personele inzet Beroepskracht-kindratio (BKR).....	17
Het vierogen principe.....	17
Onze peutergroep in de wijk; onze externe samenwerkingspartners.....	18
Onze openingstijden.....	19
Onze medewerkers.....	19
Deskundigheidsbevordering.....	19
Andere volwassenen.....	19
De oudercommissie.....	20
Tot slot.....	20

Onze pedagogische visie in de dagelijkse praktijk

Binnen Kind en Co Ludens werken wij vanuit de vier pedagogische basisdoelen zoals deze zijn vastgelegd in wet- en regelgeving. In een veilige en gezonde omgeving bieden wij kinderen:

- Sociaal emotionele veiligheid
- Gelegenheid tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties
- Gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale competenties
- Socialisatie door overdracht van algemeen aanvaarde waarden en normen

Binnen het label Kind en Co Ludens werken wij aan deze vier pedagogische basisdoelen aan de hand van de beschreven gedragingen in het Pedagogisch Educatief Huis. De pedagogische basisdoelen zijn vertaald naar de volgende vier verdiepingen in het huis:

- Ik voel me veilig
- Ik ontwikkel me
- Ik heb respect voor anderen
- Ik draag bij aan een positieve samenleving

Bij de verschillende verdiepingen zijn de ramen van het huis gevuld met de Pedagogisch Educatieve gedragingen die daar bij passen. Dit zijn de gewenste concreet waarneembare handelingen van onze pedagogisch medewerkers. De pedagogisch medewerkers zijn verantwoordelijk voor de dagelijkse opvang, ontwikkeling en verzorging van de kinderen van hun groep. Zij spreken de kinderen aan vanuit een positieve houding en houden hierbij rekening met de ontwikkelingsfase van het kind.

Meer over onze pedagogische visie is te lezen in het Algemeen Pedagogisch Beleidsplan en in het interactieve Pedagogisch Educatief Huis.

Uk & Puk

Op peutergroep Bubbels wordt de ontwikkellijn van het jonge kind structureel gevolgd en gestimuleerd. Wij noemen dit 'Ontwikkelingsgericht Werken' (OGW). Dit betekent dat wij het kind zorgvuldig observeren en de activiteiten aanpassen aan de ontwikkelbehoefte van het kind. Met behulp van onze werkwijze OGW dragen wij zorg voor een beredeneerd en gestructureerd activiteitenaanbod.

Binnen deze werkwijze maken wij op Bubbels gebruik van het totaalprogramma Uk & Puk wat specifiek is ontwikkeld voor de kinderopvang. Het hoofddoel van Uk & Puk is het vergroten van de spraak- en taalvaardigheid van het kind. Een goede taalontwikkeling houdt direct verband met de intellectuele ontwikkeling van het kind. Bovendien is de taalontwikkeling belangrijk voor het tot uitdrukking brengen van onze emoties en is taal ons belangrijkste communicatiemiddel.

Naast de spraak- en taalontwikkeling komen ook de sociaal emotionele-, de motorische- en zintuiglijke ontwikkeling en het voorbereidend rekenen expliciet aan bod. Dit gebeurt binnen de context van voor kinderen aansprekende thema's, waarin de pop Puk een belangrijke rol speelt.

Uk & Puk is gericht op kinderen in de leeftijd van 0-4 jaar. Binnen het programma staat spelen centraal. Hierbij fungeert de pop Puk als intermediair tussen het kind en de volwassene.

Bij Uk & Puk zijn thema's ontwikkeld die aansluiten bij de belevingswereld van baby's, dreumesen en peuters. Elk thema is middels aansprekende activiteiten uitgewerkt voor 3 leeftijdsgroepen: 0-1,5 jaar, 1,5-2,5 jaar en 2,5-4 jaar.

De activiteiten zijn gevarieerd: spel, ontdekken, knutselen, spel in een themahoek, voorlezen, kring, expressie, bewegen, tijdens verzorgingsmomenten. Ook is er aandacht voor de inrichting van de speelleeromgeving en het inzetten van materiaal.

De thema's en activiteiten zijn op maat uitgewerkt per leeftijdsgroep en kunnen makkelijk ingepast worden in het dagritme van de groep. Denk bijvoorbeeld aan het Goedemorgenlied, het Puk thema in de kring, samen themaliedjes zingen, een thema beweegactiviteit etc. Zo kunnen de kinderen zich op een speelse manier ontwikkelen.

Puk is een speelkameraadje van de kinderen. Hij maakt altijd wel iets mee wat de kinderen herkennen, zoals ziek zijn. Hij biedt troost en is een vriendje waarbij peuters zich veilig voelen.

Aan de hand van het thema bieden wij de kinderen wisselende activiteiten aan (voorlezen, liedjes, taalspelletjes) die de taalverrijking stimuleren. Deze activiteiten bieden tevens veel mogelijkheden om spelenderwijs met de sociale communicatie en het denken en redeneren van kinderen bezig te zijn. Bij Bubbels wordt dagelijks een groepsactiviteit aangeboden met Puk in de hoofdrol. Bijvoorbeeld tijdens het kringgesprek en als er een nieuw kindje op de groep is. Puk wordt dan geïntroduceerd door de pedagogisch medewerker: "Puk was eens ook nieuw in de groep en nu ben jij nieuw. Puk mag nu naast jou zitten, want het kan best spannend zijn om ergens nieuw te zijn. Puk kan jou helpen om te wennen, Puk kan dan jouw vriendje zijn."

Er zijn 10 Puk thema's:

1. Welkom Puk
2. Wat heb je aan vandaag?
3. Eet smakelijk.
4. Dit ben ik!
5. Reuzen en kabouters.
6. Regen.
7. Hatsjoe!
8. Knuffels!
9. Oef, wat warm.
10. Ik ben een kunstenaar.
11. Ik en mijn familie.

Voor peuters die bijna naar de basisschool gaan is er een extra thema: "Ik ben bijna 4!". Zo wordt de bijna 4 jarige spelenderwijs voorbereid op de overgang van kindercentrum naar basisschool.

Naast de Puk thema's komen ook thema's aan bod zoals: de jaargetijden, feestdagen, moeder-/ vaderdag en verkeer.

Alle kinderen op de peutergroep krijgen het totaalprogramma Uk & Puk aangeboden. Dit programma voldoet aan de eisen van de VE.

Voorschoolse Educatie (VE)

Voor kinderen met een VE indicatie worden aanvullende eisen gesteld. Deze zijn deels wettelijk en deels door de gemeente bepaald.

Visie

De peutergroepen van Kind & Co Ludens hebben een belangrijke rol bij het volgen, signaleren en verminderen van achterstanden bij het jonge kind met een VE indicatie, in het bijzonder op de gebieden taal, rekenen, de sensomotorische- en sociaal-emotionele ontwikkeling.

De ontwikkellijn van het jonge kind wordt gevolgd met behulp van onze werkwijze Ontwikkelingsgericht werken (OGW). Met behulp van onze observaties van het Kindvolgsysteem Uk & Puk, kunnen wij de individuele behoefte van het kind in kaart brengen en ons activiteiten aanbod hierop aan laten sluiten. Vervolgens stimuleren wij de specifieke ontwikkelingsbehoeften van het kind met het totaalprogramma Uk & Puk.

Ouders, onderwijs en opvang zijn partners in de opvoeding van een kind. Allen hebben hun eigen rol bij het ondersteunen en begeleiden van het kind, maar ook een gedeelde, gezamenlijke verantwoordelijkheid.

VE in de praktijk

Als kinderen bij ons op de VE peutergroep komen nemen wij de tijd voor het kennismakingsgesprek met ouders en kind. Ouders worden tevens geïnformeerd over de observatie momenten, onze manier van ontwikkelingsgericht werken en de methode Uk & Puk.

Bij kinderen met een VE-indicatie doen wij gedurende hun tijd op de peutergroep drie keer een observatie (bij 2,5 jaar, bij 3 jaar en 3 maanden en 3 jaar en 10 maanden).

Na deze observatie nodigt de mentor de ouders uit voor 10 minuten gesprek. Het observatieformulier wordt als richtlijn gebruikt bij het gesprek.

Op basis van de observatie worden de ontwikkelingsdoelen voor ieder kind bepaald met betrekking tot de sociaal emotionele ontwikkeling, taalontwikkeling, sensomotorische ontwikkeling en de ontwikkeling van rekenen en ruimte.

Peuters met een VE indicatie komen vanaf 2 jaar 3 ochtenden, vanaf 3,8 jaar 4 ochtenden van 8.30 tot 13.30 uur op de peutergroep. Hierdoor krijgen de kinderen minimaal 16 uur VE aangeboden. De peutergroep is 40 weken in het jaar geopend, met 16 uur per week borgen we de 960 uur.

Uk & Puk in de dagelijkse praktijk

De thema's van Uk & Puk sluiten aan bij de dagelijkse belevingswereld van het jonge kind, waardoor deze makkelijk in te passen zijn in ons dagritme. Eens in de 6 weken wordt de groep volgens het dan geldende thema ingericht, waardoor het duidelijk zichtbaar is voor kinderen en ouders. Er wordt vervolgens gedurende 6 weken met dit thema gewerkt. Bijvoorbeeld, bij het thema verkeer worden stoplichten, zebrapaden aangelegd voor en op de groep. Tijdens het buitenspelen maken we (gebruik van) loop- en fietspaden en spelen eenvoudige verkeerssituaties na. Bij het Puk thema Hatsjoe maken we gebruik van attributen als een stethoscoop, een thermometer, zakdoeken, een doktersjas etc. Tijdens het fruit eten wordt met de kinderen gesproken over hoe goed en belangrijk fruit en water voor je lichaam is. En kunnen ouders bijvoorbeeld worden uitgenodigd om samen met hun kind en zijn/haar favoriete knuffel een doktersbezoek af te leggen op de locatie, waarbij een van de medewerkers de dokter speelt, compleet met stethoscoop en doktersjas.

In de groep is er een speciale plek ingericht met boekjes en themamaterialen voor kinderen en ouders om in te zien en samen kennis te maken met het thema. Ook tijdens de activiteiten op de dag wordt er gebruik gemaakt van deze materialen.

Onze dagindeling verloopt volgens een bepaald ritme en met behulp van de opgehangen dagritme kaarten wordt dit ritme en de volgorde van de geplande activiteiten zichtbaar voor de kinderen. Bij de overgang van activiteiten wordt aan de kinderen gevraagd wat de volgende activiteit zal zijn en wordt er een begeleidend liedje gezongen. Zo zingen de pedagogisch medewerkers met de kinderen een opruimliedje zodat het duidelijk is dat we gaan opruimen.

Activiteitenspin

De activiteitenspin wordt gebruikt bij de voorbereiding van het thema en deelt het op in de volgende onderdelen: introductie (van het thema), knutselen, voorlezen, liedjes, spel, expressie, kijk/doe tafel,

rijmpjes en bewegen. Hiermee plannen wij per thema welke activiteiten er per onderdeel worden aangeboden en wordt inzichtelijk op welk ontwikkelingsgebied ze aansluiten. Zo zorgen we ervoor dat door middel van diverse activiteiten en spel alle ontwikkelingsgebieden aan bod komen én dat deze aansluiten bij de ontwikkelingsbehoeften van zowel het individuele kind als de groep. Dit ziet per ontwikkelgebied als volgt uit:

Sociaal emotionele ontwikkeling: Het samenspelen, het opkomen voor jezelf in de groep.

Taalontwikkeling: Het kind kent de functie van een voorwerp zoals de kwast, hij doet alsof hij aan het verven is.

Sensomotorische ontwikkeling: Het kind doet verschillende houdingen na en oefent daarbij zijn lichaamsbalans. Het kind ontdekt materialen met zijn handen.

Rekenen en ruimte: Het kind kent de begrippen 'hard' en 'zacht', 'groot' en 'klein'

Hierbij werken we met de Kleine- en Grote groep.

Grote groep - Kleine groep

De kinderen met een VE indicatie worden nauwgezet gevolgd in hun ontwikkeling. Na de kennismaking met het thema en de bijbehorende activiteiten, volgt een herhaling of een verdieping. Afhankelijk van het soort activiteit en de behoeften van de kinderen wordt er gewerkt in de grote of kleine groep, of aangesloten tijdens hun spel. Als blijkt dat bepaalde kinderen ten aanzien van specifieke ontwikkelingsgebieden behoefte hebben aan extra stimulering om dat gebied te versterken, passen wij ons activiteitenaanbod hierop aan.

Ouders

Bij peutergroep Bubbels vinden wij het belangrijk dat ouders betrokken worden bij de ontwikkelingsstimulering.

Is een kind op de peutergroep start, vindt het kennismakingsgesprek plaats tussen ouders en mentor. Hierin wordt de werkwijze op de groep toegelicht en worden ouders geïnformeerd over de oudergesprekken. Ouders van kinderen met een VE indicatie worden in de 2 jaar dat hun kind bij ons op de groep is, 3 keer uitgenodigd voor een voortgangsgesprek naar aanleiding van onze observaties: na 3 maanden na start, vervolgens als het kind net 3 jaar is. Hierin bespreken wij met ouders de ontwikkeling van hun kind en geven hen tips over wat zij thuis met hun kind kunnen doen om de ontwikkeling te stimuleren. Als het kind 3 jaar en 10 maanden is worden ouders uitgenodigd voor een eindgesprek. Vervolgens is er een warme overdracht naar de basisschool met de mentor en de nieuwe juf mits ouders daar toestemming voor geven.

Bij de start van elk thema (6 keer per jaar) krijgen alle ouders via het Ouderportaal een nieuwsflits waarin het thema wordt geïntroduceerd. Ook ontvangen zij de teksten van de liedjes en de titels van boekjes die aansluiten op het thema en de 10 thema woorden die in deze periode extra aandacht krijgen.

Aan de ouders van de VE kinderen worden de nieuwsbrieven persoonlijk overhandigd en wordt door de pedagogisch medewerker de inhoud en het doel nader toegelicht.

Tussentijds zijn er gesprekjes met de ouders om uitleg te geven over het thema aan de hand van de dagritmekaarten.

Ook worden ouders een paar maal per jaar uitgenodigd om (samen met hun kind) deel te nemen aan activiteiten, bijvoorbeeld: een themabijeenkomst, het zomerfeest, de Sinterklaas- of Kerstviering. Maar dit kan ook een dagdeel zijn. Denk aan de start van 8.30 uur tot en met 10.15 uur. Hoe, wanneer en bij welke activiteiten ouders worden betrokken, wordt bijgehouden in het ouderactiviteitenplan. De inhoud en voortgang van dit activiteitenplan wordt door de senior tijdens het teamoverleg met de medewerkers besproken, geëvalueerd en zo nodig bijgesteld.

Samenwerking met de basisscholen

De peutergroep werkt nauw samen met de basisscholen in de wijk.

De kinderen met een VE indicatie worden bij voorkeur door de mentor van kind 'warm' overgedragen aan de basisschool. Met een warme overdracht bedoelen de pedagogisch medewerker een gesprek heeft met de leerkracht aan de hand van de overdrachtsformulieren. Voordat deze formulieren en de bijbehorende observatieformulieren naar de basisschool gaan wordt deze eerst besproken met de ouders. Voor deze warme overdracht wordt altijd toestemming aan ouders gevraagd. Dit gesprek vindt plaats voordat het kind naar de basisschool gaat.

Inhoudelijke aansluiting voor- en vroegschoolse educatie

Op onze peutergroep komen kinderen die naar één van de basisscholen in Woerden gaan. Met deze scholen wordt door ons inhoudelijke samenwerking gezocht, voornamelijk door het afstemmen van thema's. Ook worden ontwikkelingslijnen en de doorgaande lijn tussen peutergroep en kleuterklas besproken. Samen naar een voorstelling kijken of met de kleutergroep buiten spelen. En de leerkracht uitnodigen in de peutergroep langs te komen.

Zo kunnen wij een groot deel van onze thema's bij die van school laten aansluiten, zoals bijvoorbeeld: het vieren van de voor kleine kinderen belangrijke Nationale Feestdagen, zoals Pasen, Sinterklaas en Kerst. Ook wordt elk jaar zowel op onze groep als op de scholen aandacht besteed aan de Kinderboekenweek, de nationale voorleesweek en bijvoorbeeld de seizoenen.

VE Coaching

Vanaf januari 2022 bezoeken zowel de IKK coach als de VE coach de VE- groepen van Kind en Co Ludens. Deze pedagogische en educatieve coaching gebeurt op basis van specifieke deskundigheid.

De VE-coach legt de focus meer op de volgende interactievaardigheden: ontwikkelingsstimulering van het kind, praten en uitleggen en structureren en leiding geven. De VE- coaching richt zich op de volgende onderdelen:

- Uitvoering VE-programma
- Speel-leeromgeving
- Groepsmanagement
- Handelingsgericht/Ontwikkelingsgericht werken met gebruik van een kindvolgsysteem
- Samenwerken met ouders
- Doorgaande lijn met PO

De IKK- en VE-coaching kan elkaar op onderdelen overlappen. De IKK- en de VE coach stemmen onderling af, in samenspraak met de leidinggevende van de locatie, wie wat oppakt.

De coaches kunnen inhoudelijke workshops geven voor medewerkers van meerdere VE-groepen die t.b.v. coaching uren worden ingezet (denk aan workshops zoals spelbegeleiding, begrijpend luisteren, logo 3000, taal, spel en denken, dialoog).

De IKK coach legt de focus op het pedagogisch klimaat in de groep (denk aan het bieden van emotionele veiligheid, sensitieve responsiviteit, respect voor autonomie, begeleiden van onderlinge interacties) en overdracht van waarden en normen. De IKK-coaching richt zich op:

- Het realiseren van een pedagogisch klimaat waarin op warme en respectvolle wijze aan de behoeftes van alle individuele kinderen zo veel en zo goed mogelijk tegemoet wordt gekomen (sensitieve responsiviteit)
- Het realiseren van een pedagogisch klimaat waarin aandacht is voor ieders eigen wijze, waarin kinderen en hun ouders zich kunnen herkennen
- Het realiseren van een pedagogisch klimaat waarin ruimte is voor de stem en inspraak van kinderen en hun ouders
- Het ondersteunen van kinderen bij het oplossen van hun onderlinge conflicten

Pedagogische & Educatieve Kwaliteitskaart (PEKK)

De basis voor de IKK én de VE-coaching vormt de ingevulde Pedagogische & Educatieve Kwaliteitskaart (PEKK). In deze kwaliteitskaart worden vragen betreffende de pedagogische en educatieve kwaliteit op de groep de coaches en de PM ingevuld en dit vormt de basis voor het pedagogisch educatieve coaching gesprek met het team.

De Pedagogische & Educatieve Kwaliteitskaart is gebaseerd op:

- De 4 opvoedingsdoelen uit de Wet Kinderopvang
- De 6 kindgerichte interactievaardigheden

- Aangevuld met specifieke VE-eisen
- Focusvragen ontwikkeld door Spelenderwijs Utrecht
- UKK, CLASS, UTC
- Evaluatie-instrumenten die bij Kind & Co en bij Ludens en Samen in gebruik zijn.

De VE coach, de IKK coach en de PM vullen de kwaliteitskaart jaarlijks in. Samen met de ingevulde HGW/OGW-documenten vormt dit de basis voor de pedagogisch educatieve coaching. Na een jaar vindt er evaluatie plaats en wordt de kwaliteitskaart opnieuw afgenomen.

In 2022 gaan we het werken met de kwaliteitskaart implementeren. We zien de Pedagogische & Educatieve Kwaliteitskaart als een levend document, waar nieuwe (wetenschappelijke) inzichten in verwerkt kunnen worden. Vooralnog is het een "papier document".

Op deze locatie hebben we op 1 januari 7 doelgroep peuters. Dat houdt in dat we voor 60 uur een coach gaan inzetten op deze groep en voor 10 uur beleid en begeleiding. Dat laatste wordt gedaan door onze collega's op het hoofdkantoor. Daarnaast zal de IKK-coach in samenspraak met de VE coach en de leidinggevende, en onze locaties bezoeken. Alle pedagogisch medewerkers ontvangen in 2024 in ieder geval ook weer een vorm van pedagogische IKK-coaching, náást de pedagogisch educatieve VE-coaching. In ons Algemeen Pedagogisch Beleid is omschreven wat we onder Pedagogische IKK-coaching verstaan.

Boekstart

Boekstart is een methode waar de peutergroepen mee werken. Deze methode zorgt voor het stimuleren van het lezen en voorlezen op de groep, en is bedoeld om het leesplezier en de taalontwikkeling van jonge kinderen (0-4 jaar) te bevorderen.

Vanuit de regio is er aandacht voor scholing van de pedagogisch medewerkers (PM'ers).

Hierin worden de drie educatieve interactievaardigheden van de Pm'ers versterkt: tijdens het (interactief) voorlezen zet je de kinderen aan tot nadenken, je legt dingen uit en je laat kinderen op elkaar reageren. De boekencollectie op de groepen wordt bekeken en aangevuld met, bij het thema passende, boeken.

De peutergroepen hebben voorlezen een vaste plek gegeven in het dagprogramma. Ook streven zij naar grote ouderbetrokkenheid, het is immers zeer belangrijk dat de ouders thuis ook voorlezen.

In de dagindeling zijn 2 vaste voorleesmomenten ingepland.

In iedere peutergroep is een boekenhoek gerealiseerd, er is regelmatig contact met de bibliotheek. In de boekenhoek wordt aan de kinderen geleerd hoe met de boeken om te gaan. De kinderen gaan ook 1 keer per dag zelf in een groepje in de boekenhoek lezen.

In samenwerking met de bibliotheek is er een uitwisseling rondom boeken en voorlezen mogelijk.

Per thema staan er 1 of 2 boeken centraal. (zie hiervoor ook stukje Uk en Puk)

Na afloop van een thema wordt er vaak een voorleesmoment met de ouders gepland.

Ouders worden dan uitgenodigd om te blijven en eventueel voor te lezen.

In de PUK themabrieven worden de boekjes, liedjes en woordjes benoemd.

Op de peutergroep

We hebben op de locaties een globaal dagritme, met steeds dezelfde 'vaste' momenten en activiteiten. Samen eten, drinken en spelen zorgt ervoor dat kinderen zich emotioneel veilig voelen. Deze activiteiten doen we elke dag in een vaste volgorde maar de tijden kunnen wel verschillen. Als de kinderen nog lekker aan het spelen zijn dan lunchen we gewoon wat. Ons voedingsaanbod sluit zoveel mogelijk aan op de richtlijnen vanuit het Voedingscentrum.

Onze dagindeling

8.30 uur	Ouders en kinderen komen naar binnen Er is open inloop. De kinderen kiezen materiaal dat klaar staat of spelen in de hoeken.
8.45 uur	Start in de grote kring; welkom en bespreken dagritme
9.00 uur	Activiteit Uk & Puk (kleine kring roulerend) en vrij spelen in de hoeken
10.15 uur	Opruimen, handen wassen
10.30 uur	Fruitmoment
10.45 uur	Voorlezen/ toilet bezoek/verschonen
10.55 uur	Jassen aandoen
11.00 uur	Buitenspelen
12.15 uur	Met elkaar de tafel dekken, lunchen
13.00 uur	Voorlezen, muziek, spel.
13.15-13.30 uur	In de kring sluiten we de dag af en de kinderen worden opgehaald.

Eten en drinken

Samen eten is gezellig en belangrijk. Dergelijke momenten geven structuur aan de dag. Samen eten en drinken versterkt het onderlinge contact.

Alle voeding wordt verzorgd door Kind & Co Ludens Dat betekent dat alle kinderen dezelfde keuze hebben. De zelfredzaamheid wordt gestimuleerd door het zelf smeren van de boterham. Kinderen maken zelf een keuze in broodbeleg en worden gestimuleerd gevarieerd te eten. Dit alles behoort tot de pedagogisch mee eten van de pedagogisch medewerker. Er is respect voor de autonomie van het kind. Er is oog voor elk kind, iedereen voelt zich gezien en gehoord.

Het eerste eetmoment is het fruit eten. Dit gebeurt in de kring. Vooraf wassen de kinderen hun handen. Het liedje 'Eet een appel eet een peer' geeft aan dat er gedronken mag worden. De kinderen drinken water of lauwe thee. Vervolgens kiezen de kinderen om de beurt welk fruit ze willen eten. Er is een gevarieerd aanbod. De pedagogisch medewerker benoemt wat er gebeurt en wat er te zien is. In de kring heerst een gezellige sfeer. Er is ruimte voor verhalen en belevenissen van de kinderen.

Het volgende en tevens laatste eetmoment is tussen de middag. De kinderen eten dan brood. Dit vindt plaats aan tafel. Samen met de kinderen dekt de pedagogisch medewerker de tafel. Iedereen wast zijn handen en vervolgens maken de kinderen aan tafel een keuze in wat ze willen eten. Het liedje 'Smakelijk eten smakelijk drinken' geeft aan dat de kinderen kunnen eten en drinken. Kinderen mogen zelf hun brood smeren.

Vieren van verjaardagen, feestdagen, rituelen

Er zijn veel gelegenheden in een jaar om bij stil te staan, zoals verjaardagen, afscheid, Sinterklaas, Suikerfeest, Kerst. Dit doen wij dan ook en het maakt een jaar overzichtelijk en feestelijk. Het vieren van verjaardagen en feesten versterkt het gevoel van bij elkaar horen.

De **verjaardag** van een peuter wordt na het eten en drinken in de kring gevierd. De jarige peuter mag op de feesttroon zitten. De jarige mag de feestkist openen, waarin versiering, instrumenten, een (nep-)taart, kaarsjes, voorleesboekjes etc. zitten. Volgens vast ritueel mag de jarige de troon versieren, zelf een instrument uitkiezen, de overige instrumenten aan de andere kinderen uitdelen en met de "regenstaf" spelen. Uiteraard heeft de jarige een feestmuts op die versierd is met een zelf gekozen thema. Er worden verschillende liedjes gezongen, waarbij de kinderen muziek maken. Na het zingen wordt de taart aangestoken en de jarige wordt een felicitatieliedje toegezongen. Ook mogen de kinderen de jarige persoonlijk een handje gaan geven. Daarna volgt het trakteren van een zelf meegebrachte traktatie. Voor de peuters de

traktatie opeten zingen we het "Dank-je-wel-liedje". De jarige mag een kaartje uitkiezen waarop de pedagogisch medewerkster een felicitatie schrijft.

Trakteren

Kinderen mogen trakteren mits de traktatie past binnen het voedingsbeleid. Dat betekent dat het gezond en veilig is. Ouders worden door de PM-er benaderd en op weg geholpen met ideeën of ze doet het voorstel dat zijn zorgt voor een traktatie zoals rozijnen, maiswafel of een vrolijke banaan. De traktatie is niet belangrijk, de focus ligt op de viering en de jarige zelf.

De **Sinterklaasperiode** is er een van spanning. We vinden het belangrijk vooral de nadruk te leggen op de gezelligheid. Er wordt natuurlijk gezongen en gedanst. De verkleedhoek is voorzien van Sint- en Pietenpakken. De verjaardag van de Goedheiligman wordt op een rustige manier voor de kinderen gevierd. We vinden het belangrijk dat iedereen zich op zijn gemak voelt.

Met **Kerst** is de ruimte versierd en proberen we een rustige en warme sfeer te creëren in de groep. We willen de kinderen meegeven dat je het met elkaar gezellig kunt hebben door te aardig te zijn. Dit doen we door zelf het goede voorbeeld te geven, door mee te doen met acties zoals kaarten knutselen voor eenzame ouderen. Of we nodigen ouders uit om een gezamenlijk kerstontbijt met elkaar te eten.

Ter **afsluiting van het schooljaar** vindt er jaarlijks een zomerfeest plaats waarbij alle peuters en hun ouders van harte welkom zijn.

Zelfstandigheid bevorderen

We stimuleren de kinderen zelf hun schoenen aan te doen, jas aan te trekken, met eten en drinken uit een beker drinken. Regelmatig eten de kinderen hun boterham met behulp van een vork. Na het eten en drinken helpen de kinderen mee met opruimen. Zelfstandig hun broek naar beneden te doen bij toiletbezoek, we hebben open kastjes zodat kinderen zelf kunnen kiezen met welk speelgoed ze willen spelen.

Afspraken, regels en omgangsvormen

In elke groep zijn afspraken nodig om met elkaar samen te leven. Daarom hebben wij afspraken, regels en omgangsvormen opgesteld, zodat de kinderen op een positieve en respectvolle manier met elkaar om (leren) gaan.

Onze eigen huis-/groepsregels staan hieronder beschreven:

- We begroeten elkaar aan het begin van de dag, hetzij bij binnenkomst hetzij in de kring
- We luisteren naar elkaar
- We gaan met elkaar om zoals we zelf ook prettig vinden
- We leren om op onze beurt te wachten
- We spelen samen en delen de materialen
- We ruimen na het spelen samen op
- We lopen rustig in de school
- We wassen onze handen na toiletbezoek en het buitenspelen
- We wassen onze handen voor het eetmoment
- We vragen om de pedagogisch medewerker om hulp als dat nodig is
- We helpen elkaar
- We groeten elkaar bij het naar huis gaan

Meer over voeding, slapen, verschonen, zindelijkheid, persoonlijke hygiëne en zelfstandigheid bevorderen is terug te lezen in het Algemeen Pedagogisch beleidsplan.

Activiteiten, vrij spelen en de kring

8.30 uur	Ouders en kinderen komen naar binnen Er is open inloop. De kinderen kiezen materiaal dat klaar staat of spelen in de hoeken.
8.45 uur	Start in de grote kring; welkom en bespreken dagritme
9.00 uur	Activiteit Uk & Puk (kleine kring roulerend) en vrij spelen in de hoeken
10.15 uur	Opruimen, handen wassen
10.30 uur	Fruitmoment
10.45 uur	Voorlezen/ toilet bezoek/verschonen
10.55 uur	Jassen aandoen
11.00 uur	Buitenspelen
12.15 uur	Met elkaar de tafel dekken, lunchen
13.00 uur	Voorlezen, muziek, spel.
13.15-13.30 uur	In de kring sluiten we de dag af en de kinderen worden opgehaald.

Ontvangst

Wanneer de peuter met zijn ouder/verzorger binnenkomt, worden ze altijd door de pedagogisch medewerker persoonlijk begroet en wordt er een kort praatje met het kind en ouder/verzorger gemaakt. Vervolgens kiezen zij een spelletje of boekje om de ochtend mee te beginnen. De ouder/verzorger gaat na ongeveer tien minuten weg en geeft dit ook duidelijk bij de peuter aan. De peuter wordt overgedragen aan de pedagogisch medewerker en meestal wordt er samen even bij het raam nog gezwaaid. Om kwart voor negen starten we het programma.

Start in de grote kring

De kringactiviteit wordt geopend met het liedje "Goeiemorgen allemaal" hebben jullie lekker geslapen. Alle kinderen worden bij naam genoemd, zo voelt het kind zich gezien en welkom en leren ze elkaars namen.

Vervolgens wordt er op het lopende thema ingegaan d.m.v. een kringgesprekje, een verhaaltje of boekje, geheugenspelletjes, een liedje of versje, kringspelletjes. Hierbij bewegen de peuters ook en worden de liedjes etc. uitgebeeld. Nieuwe woorden en begrippen komen aan bod. We bespreken de dagindeling met Puk erbij.

Activiteit Uk&Puk, vrij spel

Als er geen Puk thema wordt behandeld en wanneer de peuter zelf al weet wat hij/zij wil gaan doen, gaat hij/zij zelf aan de slag en anders zoekt de pedagogisch medewerker samen met het kind een spel of iets anders op wat hij/zij aangeeft te willen doen.

De kinderen mogen gebruik maken van de autohoek, huishoek, boekenhoek, bouwhoek, ze mogen tekenen of kleuren, een puzzel maken en spelletje spelen, wat ze maar willen.

Er wordt gestimuleerd om samen te spelen. Indien nodig krijgen ze hier begeleiding in.

of kiezen iets uit een kast (puzzels, materiaal voor de motorische ontwikkeling, constructiemateriaal, materiaal voor de fijne motoriek, knutselmateriaal etc.) De pedagogisch medewerker houdt goed in de gaten hoe de kinderen met het materiaal omgaan, sturen bij en geven tussendoor ook opdrachtjes, uitleg, enz.

Voor Puk thema's verwijzen we naar de beschrijving van de methode Uk en Puk verderop in dit document.

Opruimen, fruit eten en water/ thee drinken. Dit is een activiteit in de kring.

De pedagogisch medewerker zingt met de kinderen het opruimliedje en geeft de kinderen de opdracht wat ze op moeten ruimen. We beginnen met het materiaal waar ze het laatst mee aan het spelen waren. Ligt er dan nog onopgeruimd speelgoed dan worden de taken onder de kinderen verdeeld. We letten er goed op dat het speelgoed weer op de juiste manier gesorteerd en compleet in de kast komt te staan of daar waar het thuis hoort. Ook wordt dat ook steeds benoemd.

Bijvoorbeeld: het matrasje leggen we in het bed, de poppen in het bed/kinderstoel. Het dekentje er overheen. Het servies in de kast, de pannen op het fornuis, het eten in het mandje. Puzzels in de puzzelkast, boeken in de boekenkast, auto's in de autobak, etc.

We vragen vervolgens de kinderen of er nog iemand naar het toilet moet, dan kan dit nog voor we aan tafel gaan. Hierna wassen we de handen.

Vervolgens gaan we in de kring. Afhankelijk van de behoefte van groep snijden we het fruit in bijzijn van de kinderen of wordt dit al voorbereid. We zingen een bijpassend liedje en hierna gaan we samen eten. De kinderen worden gestimuleerd om rustig en beheerst te eten. Er worden gesprekken gevoerd met de pedagogisch medewerker en ook de kinderen praten onderling met elkaar. We betrekken alle kinderen zoveel mogelijk in het gesprek. Er worden vragen gesteld, dingen benoemd etc. We wachten op elkaar tot iedereen klaar is met eten. Dan worden de handen, gezichten schoongemaakt.

Interactief voorlezen

Na het fruitmoment wordt er voorgelezen uit een boek dat passend is bij het thema. We doen dit interactief. Hierbij worden verschillende materialen gebruikt: verteltheater met praatplaten, poppetjes, dieren, autootjes. De kinderen worden betrokken en gestimuleerd om mee te denken in het verloop van het verhaal. De pedagogisch medewerker observeert de kinderen en intervenueert op verschillende niveaus.

Andere thematische activiteiten

Elke twee maanden hebben wij een thema van waaruit op elke groep activiteiten aangeboden worden. Vaak is dat thema gekoppeld aan het seizoen waarin wij op dat moment zitten. O.a. lente, zomer, herfst, winter, sinterklaas, kerst, Vaderdag, Moederdag en zomerfeest.

Tijdens de activiteit wordt er gestimuleerd om dingen zelf te doen, indien nodig krijgen ze hier begeleiding bij. Wij geven de kinderen de gelegenheid tot zelf ontdekken, bij ons gaat het niet om het resultaat, maar om het proces.

Opruimen, toilet bezoek/verschonen

Na het voorlezen ruimen we de materialen en het boek weer op. De kinderen die zindelijk zijn gaan zelfstandig naar het toilet. De kinderen die zindelijk worden, gaan onder begeleiding en worden verschoond. In principe zijn alle peuters in verschillende maten toe aan zindelijk worden. Ieder kind wordt in zijn eigen ontwikkelingstempo begeleid in dit proces.

Buitenspelen

De kinderen halen onder toezicht zelf hun jas van de kapstok. De kinderen trekken hun jas zoveel mogelijk zelf aan. Ook schoenen doen de kinderen zelf aan. Waar nodig helpt de pedagogisch medewerker. De kinderen komen weer in de kring zitten als zij klaar zijn om naar buiten te gaan. De oudste kinderen kunnen de jongste helpen bij het aantrekken van de jas of schoenen. Als alle kinderen in de kring zitten, dan neemt de pedagogisch medewerker de kinderen mee naar buiten. Tijdens het buitenspelen blijven de kinderen op het plein voor het lokaal. De hekken zitten dicht waardoor de peuters niet naar een ander deel van het schoolplein kunnen. Uit de schuur worden fietsen en ander spelmateriaal gehaald. De pedagogisch medewerker daagt de kinderen uit tot (gevarieerd) spel. Dit moment wordt gebruikt voor observeren, individuele ondersteuning maar er kunnen spontaan ook activiteiten aangeboden worden. Te denken hierbij aan tikspellen, ballen gooien en rollen, kringspelletjes als "huilend kaboutermeisje" en "Jan huigen in de ton". Kinderen van de Margrietschool spelen op een ander moment buiten. Als het toch voorkomt dat er gezamenlijk buiten gespeeld wordt, dragen de peuters een geel hesje. Op die manier houdt de pedagogisch medewerker overzicht op haar kinderen.

Tafel dekken en lunchen

De kinderen hebben hun handen gewassen na het buiten spelen en komen weer terug in het lokaal. Ze helpen de pedagogisch medewerker met het dekken van de tafel. Vervolgens gaat iedereen aan tafel zitten. De kinderen worden gestimuleerd zelf hun boterham te smeren en worden daarin begeleid. Na het zingen van het 'eetsmakelijk liedje' kunnen de kinderen eten en drinken. De pedagogisch medewerkers eten pedagogisch mee. Dit houdt in dat zij het goede voorbeeld geven en de kinderen stimuleren om gevarieerd te eten. Ook draagt het mee eten bij aan een rustige sfeer. Tijdens het eten mag er met elkaar gepraat worden, maar eten in rust vinden we belangrijk. We volgen ook hier het voedingsbeleid: we drinken melk en water en eten op de boterham bewust gekozen beleg.

Kort spelletje, liedjes zingen,

Na de lunch doet de pedagogisch medewerker een spelletje aan tafel, zingt liedjes of maakt muziek. Hierbij kun je denken aan de kleurendobbelsteen die de kinderen uitdaagt om de kleur te koppelen aan voorwerpen. Er worden tel-spelletjes gedaan, maar ook gezelschapsspellen zoals memory. Eens in de week wordt er ook muziek gemaakt. Hierbij is er aandacht voor begrippen als hard, zacht, snel, langzaam. Ook komt de sociaal emotionele ontwikkeling aan bod: naar elkaar luisteren en op elkaar wachten.

Afsluiten van de ochtend en ophalen

De dag wordt afgesloten in de kring. De kinderen trekken hun jas aan en nemen hun tas mee. Spullen uit de 'meeneembak' worden uitgedeeld. De pedagogisch medewerkers benoemen kort hoe de ochtend verlopen is. Er is aandacht voor het afscheid van elkaar en de groep wenst een kind bijvoorbeeld een fijne verjaardag of vakantie. De kinderen worden binnen opgehaald door de ouders.

Er is ruimte voor een korte overdracht. Als er behoefte is aan langere overdracht of een gesprek, kan hiervoor een afspraak worden gemaakt.

Oudercontact

Wij vinden het belangrijk om een goede band met ouders op te bouwen en investeren hier ook in. Een goede samenwerking met ouders draagt bij aan het welbevinden van de kinderen.

Kennismaken en wennen

Als een kind voor het eerst bij ons komt, nemen wij de tijd voor een kennismakingsgesprek met de ouders, zodat wij zoveel mogelijk informatie van hen krijgen. Tijdens de kennismaking wordt aan ouders verteld hoe wij op ons kinderdagverblijf omgaan met de kinderen en hoe wij informatie uitwisselen, waardoor een goede onderlinge afstemming ten behoeve van het kind mogelijk is. Vaak hebben de ouders dan al een rondleiding gehad door het gebouw, zodat zij zich al een voorstelling hebben kunnen maken van het kinderdagverblijf en hoe er gewerkt wordt. Tijdens het kennismakingsgesprek mag het kind alvast even in de groep spelen.

Het kennismakingsgesprek met ouders wordt zoveel mogelijk door de mentor gevoerd.

Indien gewenst worden er nadere afspraken omtrent het wennen gemaakt, maar meestal is dit niet nodig. Als er behoefte is om het kind te laten wennen, vindt dit in de regel plaats als de plaatsingsovereenkomst is ingegaan. Tijdens het kennismakingsgesprek worden er dan wenaafspraken met de ouder gemaakt. Deze kunnen per kind verschillend zijn. Verdeeld over maximaal twee dagen komt het kind een olopend aantal uur op de groep waarin het geplaatst is (bijvoorbeeld op dag een 1,5 uur en op dag twee 3 uur).

Om het wennen iets gemakkelijker te laten verlopen, neemt het kind soms iets van huis mee, zoals een knuffel, doekje en/of speen. Aan de kapstok hangen de tassen waar kinderen schone kleding en andere persoonlijke spullen in bewaren. Dit gaat aan het einde van de dag weer mee naar huis.

De pedagogisch medewerkers verkrijgen tijdens het kennismakingsgesprek die informatie van ouders die nodig is om aan te kunnen sluiten bij de behoeften van het kind. Specifieke informatie, afspraken over eetgewoonten en andere bijzonderheden in de omgang met het kind, worden vastgelegd en gedeeld met collega's. Op deze manier kunnen we zo goed mogelijk rekening houden met de eigenheid van ieder kind.

Als ouders hun kind komen brengen, vragen wij hen om bij het weggaan duidelijk afscheid te nemen. Het kind weet dan waar het aan toe is. Soms is het kind verdrietig, waar wij dan direct op inspelen door het te troosten. Vaak is het verdriet ook snel over, als het kind gewoon even verdrietig mag zijn. De pedagogisch medewerker neemt het kind aan de hand of op schoot en zwaait samen met het kind de ouder uit.

Dagelijkse overdrachten

Wij vinden een goede overdracht essentieel en nemen hiervoor de tijd. Zo vragen wij de ouders, bij binnenkomst, hoe het met hun kind is en vertellen wij bij het ophalen over hun kind en de belevenissen van de dag.

Ouders worden via het Ouderportaal 'live' betrokken bij de belevenissen van het kind op de peutergroep. Het Ouderportaal is een online afgesloten omgeving, waar o.a. nieuwsbrieven, facturen en jaaropgaven terug te vinden zijn. Er is meer te vinden; Pedagogisch medewerkers houden via het portaal de registraties rondom eten, drinken en overige activiteiten bij. Daarnaast worden er regelmatig foto's geplaatst. Van deze foto's kunt u op ieder gewenst moment een fotoboekje uitprinten als herinnering voor later. In het Ouderportaal vindt u alles op één plek, dat is wel zo overzichtelijk! Daarnaast worden de ouders van VE kinderen jaarlijks twee keer uitgenodigd om een deel van de dag bij te wonen.

Observeren, volgen en oudergesprekken

We vinden het belangrijk dat de kinderen zich prettig voelen bij ons. Alleen dan kunnen kinderen zich optimaal ontwikkelen. Om dit te bereiken observeren we dagelijks en leggen we deze observaties volgens afspraak vast. Zo kunnen we de opvang zo veel mogelijk laten aansluiten op de behoeften van de kinderen en signaleren we eventuele zorg en aandachtspunten op tijd. Wij maken gebruik van de observatiemethode Uk & Puk. Het observatieformulier vullen wij tussentijds aan en ronden deze jaarlijks af rond de verjaardag van uw kind. Zo kan het welzijn en de ontwikkeling van het individuele kind en de kinderen in de groep goed worden gevolgd en gestimuleerd. De observatieverslagen ontvangen ouders via het Ouderportaal en worden door ons bewaard in het Kinddossier. Aan de hand van de observaties vinden de 10-minutengesprekken plaats. De mentor biedt ouders jaarlijks rondom de verjaardag van het kind een 10-minutengesprek aan, waarin het welbevinden en de ontwikkeling van het kind met ouders wordt besproken. Deze gesprekken worden bij voorkeur door de mentor gevoerd.

Indien er naar aanleiding van het jaarlijkse 10-minutengesprek bijzonderheden zijn of afspraken met ouders worden gemaakt, wordt dit genoteerd en toegevoegd aan het Kinddossier en op de Kindkaart. De uitkomsten van de observaties worden onder leiding van de senior pedagogisch medewerker besproken in de Kindbesprekingen. Deze Kindbesprekingen vinden gemiddeld eenmaal per 6 weken plaats.

Als er zorgen zijn

Als wij ons zorgen maken, als we vragen hebben over het welbevinden of de ontwikkeling van een kind of als pedagogisch medewerkers behoeften hebben aan extra handvatten gaan we in gesprek met ouders en werken vervolgens conform ons beleid Signaleren in de kinderopvang.

Mentorschap

Tijdens het kennismakingsgesprek wordt benoemd wie de mentor van het kind is en dit is voor ouders terug te vinden in het ouderportaal.

Ouderavonden

Een keer per jaar organiseren we een ouderavond met een thema wat speelt bij de ouders. Dit kan aangedragen zijn door de oudercommissie of opgevangen zijn door de pedagogisch medewerkers.

Overdracht aan basisschool en buitenschoolse opvang

Op de peutergroep wordt de ontwikkelingslijn van het kind structureel gevolgd en gestimuleerd. Om de doorgaande ontwikkelingslijn van het kind te waarborgen, vindt bij de overgang naar de basisschool en de buitenschoolse opvang, met toestemming van ouders, een overdracht plaats. Hiervoor wordt aan de hand van de laatste observatie(s) een overdrachtsformulier ingevuld. Vervolgens worden ouders op de locatie uitgenodigd voor een laatste gesprek over de ontwikkeling van het kind en de wijze van overdracht. In de regel vindt de overdracht plaats door het overdrachtsformulier op te sturen naar school en buitenschoolse opvang / aan de ouders mee te geven voor het kennismakingsgesprek met school en buitenschoolse opvang. Dit wordt ook wel een 'koude' overdracht genoemd. Indien nodig (in geval van VE of zorg) wordt er een 'warme' overdracht gedaan via een telefonisch of persoonlijk gesprek. De overdracht wordt bij voorkeur verzorgd door de mentor van het kind.

Meer over hoe wij contact onderhouden met ouders en vormgeven aan mentorschap, signaleren in de opvang en doorverwijzen is terug te lezen in het Algemeen Pedagogisch Beleidsplan.

Onze accommodatie

Door de inrichting van de groepsruimtes bieden wij de kinderen de kans om te ontdekken, om alleen of samen te spelen, om kennis te maken met verschillende materialen, spelvormen, voorwerpen, verschillende soorten speelgoed en spelletjes.

De groepsruimte is een gezellige, lichte ruimte. De ruimte bevindt zich in een afgesloten gedeelte in de Margrietschool, welke gescheiden wordt d.m.v. een deur die de kinderen niet open kunnen maken. In de groepsruimten hebben wij diverse hoeken gecreëerd waarin verschillende activiteiten kunnen worden aangeboden zoals een poppenhoek en een autohoek. We hebben ook een leeshoek waar de pedagogisch medewerkster aan de kinderen op de bank een prentenboek kan voorlezen.

De kinderen gaan in de hal naar het toilet, de toegangsdeur is voorzien van een raam en de kinderen worden verschoond binnen in de speelruimte op een speciale verschooningstafel met waterpunt. Er is op de groep ook een laag watertappunt aanwezig, waar kinderen zelf hun handen kunnen wassen, belangrijk voor de dagelijkse hygiëne.

Tevens kunnen we gebruik maken van de ruimte van de BSO, de hal met de houten speelhuizen en het speellokaal van school. Van het speellokaal maken we gretig gebruik in de winter.

Voor het speellokaal van school is er een schema gemaakt wie wanneer gebruik kan maken van dit lokaal.

Themahoek of –tafel, dagritmekaarten

In het lokaal kunt u geregeld een thema-hoek of thema-tafel met onze thema-boom vinden, waarop ons thema van dat moment staat uitgebeeld.

Ook maken wij gebruik van dagritme kaarten. Dit zijn kaarten die in het lokaal zichtbaar voor de kinderen hangen, met daarop afbeeldingen van de dagelijks terugkerende rituelen van onze dagindeling. Dit maakt het voor de kinderen heel inzichtelijk wat we, in welke volgorde doen op een ochtend. De pedagogisch medewerkers zullen de kinderen hier ook vaak op wijzen en bij betrekken.

Stamgroep

Peutergroep Bubbels heeft één stamgroep

- Bubbels: maximaal 16 kinderen in de leeftijd van 2 tot 4 jaar begeleid door 2 vaste pedagogisch medewerkers.

Onze buitenruimte

Onze buitenruimte is ingericht om naar hartenlust in te kunnen spelen. Er is voor elk wat wils. We hebben een grote, afgezette buitenruimte, groot genoeg voor alle 16 kinderen. De kinderen kunnen gebruik maken van een zandbak, glijbaan en we hebben fietsjes en divers buitenmateriaal zoals karren, tractoren en zandbakspeelgoed. Deze buitenruimte gebruiken we i.s.m. de basisschool. Er zijn gezette tijden wanneer we naar buiten kunnen, zodat het niet te druk wordt op het plein. Het plein is in tweeën gesplitst zodat we het overzicht kunnen bewaren, waar onze peuters zich bevinden.

Wij zorgen ervoor dat alles goed beveiligd is, zoals afdekplaten voor de verwarming, plaatjes op de stopcontacten, bescherm strips voor de scharnieren van de deur, beveiliging in de kasten. Maar ook een beveiliging van de toegangsdeur van onze locatie.

Wij zorgen voor veilige groepsruimtes, maar sluiten sommige risico's bewust niet uit. Wij vinden het namelijk belangrijk om jonge kinderen kennis te laten maken met voor hen spannende en uitdagende situaties, zoals klimmen. Dit stimuleert hun gevoel van zelfredzaamheid en zelfvertrouwen en is goed voor hun ontwikkeling. Om zicht te houden op kleine risico's en tijdig te anticiperen op eventuele onveilige situaties, registreren en evalueren wij de (kleine) ongevallen. Daarnaast voeren wij periodiek een risico-inventarisatie uit, zodat wij alert blijven op een veilige en gezonde omgeving. Hoe we dit doen staat beschreven in ons Veiligheids- & Gezondheidsbeleid.

Ook houden wij minimaal 1x per jaar een ontruimingsoefening, met als doel dat wij precies weten wat te doen wanneer er een calamiteit plaatsvindt.

Buiten doen kinderen andere ervaringen op. Buiten kunnen de kinderen rennen, de wind horen ruisen, door plassen stampen, in de zandbak spelen, fietsen, steppen, rennen, voetballen, noem maar op. Buitenspelen maakt een belangrijk onderdeel uit van onze dagindeling! Onze buitenruimte is ingericht om naar hartenlust in te kunnen spelen. Er is voor elk wat wils.

Op het schoolplein bevindt zich een grote zandbak. Tijdens het buitenspelen kunnen de kinderen hier spelen met zandbakmateriaal zoals emmers, scheppen, molens en zeven. Ook kunnen de kinderen buiten met ballen spelen, rondfietsen, steppen en van de glijbaan glijden.

Net als binnen, brengt het buitenspel van kinderen risico's met zich mee. Ze kunnen struikelen, tegen

elkaar opbotsen, vallen en zichzelf verwonden. Het hoort er allemaal bij, maar toch is het goed om risico's te beperken. Daarom zijn er preventieve maatregelen genomen en geldt voor het buitenspelen een aantal algemene afspraken. Daarnaast kan een locatie aanvullende afspraken hebben die op de eigen buitenruimte zijn afgestemd.

De buitenruimte is eenvoudig te bereiken vanuit het lokaal. Middels een gang en een eigen voordeur loop je het schoolplein op. Het is een overzichtelijk plein met rondom een hek. Het ziet er fraai en afgeschermd uit door de groene heg die achter het hek ligt. Er zijn altijd voldoende PM-ers buiten, we kijken ook tijdens het buitenspelen niet af van de BKR. Als kinderen naar binnen willen omdat zij moeten plassen, dan is de afspraak dat het kind dit komt vertellen tegen de pedagogisch medewerker. Kinderen mogen nooit zelfstandig van het schoolplein af. De kinderen houden buiten ook rekening met elkaar door aan de kant te gaan, zand bij zichzelf te houden, speelgoed te delen. De pedagogisch medewerker zien hierop toe en begeleiden hierin.

Omdat er genoeg speelmateriaal aanwezig is, adviseren wij om geen speelgoed en dergelijke mee te geven. Spullen kunnen stukgaan of kwijtraken. Kind & Co is niet aansprakelijk voor het zoekraken of kapot gaan van eigendommen van kinderen of ouders op de locatie.

Soms maken wij een uitstapje met de kinderen. Bijvoorbeeld naar het speeltuintje of een brief posten. Als wij een uitstapje doen met de kinderen, vragen wij hiervoor toestemming aan de ouders. Over het algemeen is dit ook al tijdens het kennismakingsgesprek aan de orde geweest.

Beroepskracht-kindratio (BKR)

De BKR is het aantal pedagogisch medewerkers in verhouding tot het aantal kinderen op de groep. Deze verhouding is afhankelijk van de leeftijd van de aanwezige kinderen. Voor het bepalen van de juiste BKR volgen wij de landelijke richtlijnen (www.1ratio.nl).

Op peutergroep Bubbels voldoen wij tijdens opvanguren van 8.30 uur tot 13.30 uur altijd aan de BKR. Als er maar 1 pedagogisch medewerker aanwezig is, dan is er altijd nog een volwassene aanwezig. Dit kan de senior pedagogisch medewerker, de clustermanager of een collega van de Margrietschool zijn.

	Maandag	Dinsdag	Woensdag	Donderdag	Vrijdag
Bubbels	gesloten	PM 1: Bea PM 2: Elvira	PM 1: Bea PM 2: Hanny	PM 1: Bea PM 2: Elvira	PM 1: Bea PM 2: Elvira

Het Vierogenprincipe

Kind & Co geeft vorm aan het Vierogenprincipe door:

- Een open en professioneel werkklimaat
- Het aan de randen van de dag samenvoegen van stamgroepen (zie: *Stamgroepen en Beroepskracht-kindratio en de drie-uursregeling*)
- Inrichting van de ruimten en bouwkundige voorzieningen (zie: *Onze accommodatie en groepsruimten*)

Indien nodig worden er aanvullende locatie specifieke afspraken met de oudercommissie gemaakt. Deze afspraken zijn vastgelegd in ons Beleidsplan Veiligheids- en Gezondheid en worden jaarlijks met de oudercommissie geëvalueerd.

Wij werken met een achterwacht. Dit houdt in dat op het moment dat er één pm-er alleen aanwezig is en er ontstaat een onverwachte situatie deze pm-er altijd KDV Kleine Woerd als achterwacht kan oproepen.

Onze peutergroep in de wijk; onze externe samenwerkingspartners

We werken in onze wijk samen met de drie basisscholen, met het centrum voor Jeugd en gezin (Jeugdgezondheidszorg, consultatiebureau), met artsen en met andere kinderdagverblijven/peutergroepen uit de omgeving.

Openingstijden

Wij zijn gedurende de schoolweken vier dagen per week geopend:

- Dinsdag t/m vrijdag van 8.30 uur – 13.30 uur

Tijdens de algemeen erkende feestdagen zijn wij gesloten; zo ook eens in de vijf jaar op bevrijdingsdag. De vakanties komen overheen met de schoolvakanties van het basisonderwijs, conform de richtlijnen van de betreffende gemeente.

Wij vragen de ouders hun kind tussen 8.30 uur en 08.45 uur te brengen. Aangezien het 'dagprogramma' om 8.45 uur start, is het fijn als iedereen dan aanwezig is. Dit omdat wij het belangrijk vinden het ontwikkelingsgerichte aanbod goed vorm te geven voor alle kinderen. Vanaf 13.20 uur is er gelegenheid om de kinderen te komen halen.

Als het kind door iemand anders dan door de ouder(s) wordt opgehaald, dan dienen ouders vooraf dat aan ons door te geven (voor- en achternaam zodat wij eventueel de ID- kaart kunnen controleren), anders geven wij het kind niet mee!

Onze medewerkers

Wij hechten groot belang aan professioneel, deskundig opgeleid personeel. Onze pedagogisch medewerkers en invalkrachten zijn opgeleid volgens de kwaliteitseisen die in de CAO worden gesteld. Veel pedagogisch medewerkers hebben daarnaast nog aanvullende scholing gevolgd. Al onze pedagogisch medewerkers, stagiaires en vrijwilligers en andere structureel aanwezigen zijn in het bezit van een geldige Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG). Indien een stagiaire of beroepskracht-in-opleiding conform CAO formatief wordt ingezet, worden ouders hiervan op de hoogte gesteld. Zo weet de ouder dat hij/zij ook met vragen of voor een overdracht bij hen terecht kan.

Deskundigheidsbevordering

Om goede zorg te waarborgen, worden de pedagogisch medewerkers regelmatig bijgeschoold. Deze bijscholing wordt verzorgd door zowel interne als externe deskundigen.

Verder zijn wij elkaars coach en zijn er regelmatig teambijeenkomsten over bepaalde thema's in het vakgebied. Ook wordt er 1x per jaar met iedere (pedagogisch) medewerker een functioneringsgesprek gehouden, een structureel evaluatiemoment om onze kwaliteit en de daarvoor gewenste deskundigheid van medewerkers te monitoren en vergroten.

Ons aanbod ten aanzien van deskundigheidsbevordering varieert en is afhankelijk van de behoeften. De afspraken daarover zijn vastgelegd in ons scholingsbeleid.

Jaarlijks wordt een scholingsplan gemaakt. In dit plan zijn in ieder geval opgenomen:

- scholing bedrijfshulpverlening en kinder-EHBO
- pedagogisch verdieping
- cursussen gericht op speciale doelgroepen, zoals kinderen met een VE-indicatie
-

Andere Volwassenen:

Eenmaal per week komt oma Joke voorlezen. Dit doet zij in de kring waarbij de pedagogisch medewerkers aanwezig zijn.

Andere volwassenen

Kind & Co is een erkend leerbedrijf. Wij vinden het belangrijk om een bijdrage te leveren aan het opleiden van toekomstige beroepskrachten. Daarom werken er bij ons op diverse locaties beroepskrachten-in-opleiding en stagiaires.

Beroepskrachten-in-opleiding werken, afhankelijk van de competenties die zij al hebben behaald, gedurende hun studie in toenemende mate als pedagogisch medewerker binnen de formatie. Stagiaires staan boventallig op de groep en mogen onder bepaalde voorwaarden incidenteel binnen de formatie worden ingezet.

Daarbij geldt (vanaf 1 januari 2018) dat op een locatie maximaal 33% van de formatie die volgens de BKR nodig is, mag worden ingevuld met beroepskrachten-in-opleiding en stagiaires. Afhankelijk van de opleiding en leerjaar van de stagiaire of beroepskracht-in-opleiding kan de duur en frequentie van aanwezigheid verschillen en veranderen ook de taken en bevoegdheden.

Zowel beroepskrachten-in-opleiding als stagiaires worden in de praktijk begeleid door praktijkbegeleiders die hen wekelijks coachen bij het werken aan hun competenties en hun leerproces evalueren en beoordelen. Op deze manier worden zij maximaal ondersteund om een goede pedagogisch medewerker te worden.

- Een stagiaire werkt te allen tijde onder de verantwoordelijkheid van én onder toezicht van een gediplomeerde pedagogisch medewerker.
- Een beroepskracht-in-opleiding mag na verloop van tijd ook zelfstandig gaan handelen. Dit is afhankelijk van de score die de beroepskracht-in-opleiding heeft op de competentiemeter.

De competentiemeter 'meet' het niveau van de vaardigheden en competenties een stagiaire en beroepskracht-in-opleiding en geeft daarmee inzicht in hoeverre de zij in staat zijn tot het zelfstandig kunnen uitvoeren van bepaalde taken.

Bij ons in de praktijk maken de studenten kennis met bijvoorbeeld dagindeling, verzorging van kinderen, hygiëne, pedagogisch handelen, contact met ouders. Taken die net beginnende *stagiaires en beroepskrachten-in-opleiding* zoal kunnen uitvoeren zijn:

- Het begeleiden van activiteiten met de kinderen
- Het voorbereiden van activiteiten
- Bieden van ondersteuning bij de verzorging van de kinderen (bijvoorbeeld helpen bij het eten/drinken)

Hierbij handelen zij volgens de richtlijnen van Kind & Co Ludens.

Deze en meer specifieke taken en verantwoordelijkheden zijn vastgelegd in onze competentiemeter.

Indien een stagiaire of beroepskracht-in-opleiding conform CAO formatief wordt ingezet, worden ouders hiervan op de hoogte gesteld. Zo weet de ouder dat hij/zij ook met vragen of voor een overdracht bij hen terecht kan

Lees meer over onze Medewerkers in het Algemeen Pedagogisch Beleidsplan.

t Algemeen Pedagogisch Beleidsplan.

De oudercommissie

Wij horen graag de mening en visie van ouders. Dat is voor ons een vanzelfsprekende zaak. Alle ouders mogen altijd hun mening geven, maar wij hebben ook een oudercommissie. Deze heeft minimaal drie keer per jaar overleg met de clustermanager.

De oudercommissie heeft een adviserende functie ten aanzien van onderwerpen als voedingsaangelegenheden, het pedagogisch werkplan en veiligheid en gezondheid. De taken en verantwoordelijkheden van de oudercommissie staan beschreven in het Reglement OC Kindercentrum Kind & Co, dat je kunt vinden op onze website.

Eventueel aanvullen met andere de activiteiten van de OC.

Tevens organiseert de oudercommissie elk jaar een avond voor de ouders en medewerkers waarin een thema behandeld wordt. De oudercommissie nodigt daartoe een deskundige uit.

Thema's die de laatste jaren aan de orde zijn geweest:

- Belonen en corrigeren
- Voorleesboeken
- Omgaan met (probleem)gedrag

Naast de oudercommissie van Peutergroep Bubbels (ocbubbels@kindenco.nl) is er nog een overkoepelende centrale oudercommissie (COC). Deze vertegenwoordigt alle oudercommissies binnen Kind & Co, die de COC hebben gemandateerd. Deze centrale oudercommissie adviseert over beleidsmatige onderwerpen (gevraagd en ongevraagd) en over voor ouders belangrijke onderwerpen (coc@kindencoludens.nl).

Tot slot

Wij hopen dat je dit Pedagogisch werkplan met plezier hebt gelezen en dat duidelijk is hoe wij binnen onze peutergroep Bubbels werken.

Mocht je toch nog vragen hebben, dan zullen onze pedagogisch medewerkers, de senior of de clustermanager hier graag antwoord op geven. Ook tips en adviezen horen wij graag.

Dit Pedagogisch werkplan zal regelmatig worden besproken binnen de teams en minimaal eens in de twee jaar worden bijgesteld.

Met vriendelijke groeten,

Team PG Bubbels